

بانکداری امروز

نه عادلانه است نه بسود اجتماع

سید جواد فاطمی

باید به پمروی از روش پمغمران (مخصوصاً پیامبر اسلام) بپرهیزی و ریاخواری در دنیا قانوناً و عملاً تحریم گردد و بانکها در همه کشورها ملی شوند. اصول بانکداری در کشورتون گردد و گرنه باید شاهد عواقب دردناک زیر بناسیم

بانک صندوق ملت است و باید بفتح نام مردم بکار بیفتد و با در نظر گرفتن قوانین اسلامی و بکار انداختن این قوت ملی در راه دالاری مبلغ زندگی عموم طبقات، اقتصاد سالمی بوجود آید. زیرا اگر گروه معدودی پس انداز نموده مردم را به نفع خود بکار اندازند این عملی غیر عادلانه نظر می رسد.

«مطابق حسابها اینکه شده غالباً تنها پنج درصد (۱/۵) پولهای در گردش بانکها را، سرمایه واقعی سهامداران تشکیل میدهد و بقیه یعنی نود و پنج درصد مال نموده و اکثریت مردم است که بصورت سپردههای ثابت و و پس انداز با حساب

کتاب اسلام

سود و این وضع خطرناک در روز شنبه، و این اختلاف سال بسال عمیق تر و انفجار آمیز تر میگردد.

هم اکنون مالک حقیقی بیشتر اموال دوی زمین از چند هزار نفر تجاوز نمی کند. همه صاحبان کارخانهها و افرادی که ازمالکها قرض گرفته اند و همچنین کارگران و غیر آنها جریمه ها اینکه برای سود مسلم عسایر محدود کار میکنند، نیستند، ثمری و کوششهای بی گیر آنان را فقط یک مشت ریاخواری برند. آیا نظامی از این ظالمانه تر تصور دارد؟

دنیا مدت دهانیست که در انرا شناسه چند مشخص نمای اقتصادی، علم غم اعلام خطری که گناهان، آسمانی مسلمانان و گناههای تورات و انجیل گردید. ریاخواری را قانونی دانسته است آیا گذشته است و غیر انسانی عدالتی، قلیل، دنیا از این نظام پلید، ظرفی بسته است که با ضرورتهای آن برای کف... افزایش قیمتها همه سگواره جبر، توهم پول، شدت بخرانهای اقتصادی هر ده سال بده سال، و رشکستگیها، زور و زور و رشکهای بین موقوفه غنی و فقیر، و در نتیجه روزهنگاری خایه ما سوز.

«دکتر ساخت» اقتصاددان معروف آلمانی، در یکی از سخنرانیهایش که در سالهای پیش در «دمشق» ایراد کرد چنین گفت: «بانک مجامعه دقیق معلوم می شود نفع تمام اموال بیکدیگر را بر سر نه بر سر کردن است. بقیه، عمده کمی سر را بر چه بهتر که امر و دهان روز باشد و تا دیر نشده ما

بست خود و در عسر خود، این کار را بکنیم و منتظر نباشیم که قانون عمومی عدالت، تمدن ما را هم همانند تمدنهای علمیه گذشته که دستخوش نابودی قرار گرفتند و سببه عبرت قرار دهد.

عیلام، نینوا پابل امروز جز ناهای راموش شده ای نیستند و اندهام کامل آنها برای ما همان اندازه مهم است که وجودشان.

باید مردم از سپردههای بانکی خود بهره نگیرند متقابلاً بانکها نیز تغییر قیافه داده و منشاء خیر و برکت گردند.

برای رسیدن به این هدف حیاتی، خود مردم باید یک قدم بردارند و از سپردههای بانکی خود بهره نگیرند و به استفادههای مشروع که دیلا به بعضی از آنها اشاره می شود اکتفاء نمایند، و به اصطلاح خرما نخورند تا بتوانند از خرما خوردن دیگران جلوگیری نمایند (بانکها سپردهها، بهره ای ناچیزی می بردارند و همان سپردهها را با بهره ای بیشتر به مشتریان خود یعنی همان مردم و بهمان ملت وام می دهند)

اگر پولی که در بانک گذاشته می شود کم و جزئی است، حراست و نگهداری بانک که محل امنی است خود استفاده و غنیمی بشمار میرود. گذشته از این شخص با همین مقدار کم که در بانک به امانت گذاشته به اقتصاد مملکت کمک میکند و با همین مقداریه اجتماعی نفع می رساند که خود جزئی از آنست و از سرابای همان اجتماع دائماً بر خوردار میشود. و اگر سپرده پولی مقدار قابل توجه زیادی است میتواند با روشهای تجاری از پول خود استفاده

ولی دره‌های امر و زبون مربوط به محاسبات آچنان پیشرفته که برای هر چه طرحی مسئله محاسبه مشکل لاینحل به‌شمار می‌آید.

قدیمی‌گرا بانکها بر می‌دارند، نوعی عملیات خود را تغییر می‌دهند. از وام‌های کوچک که به افراد مضرت‌داده می‌شود (کارمرد) جزئی مطالبه می‌کنند (نه بهره) و نحوه وام‌های بزرگ را که مؤسسات تولیدی و شرکت‌های بیرونی و بازرگانی و کشاورزی می‌دادند تغییر می‌دهند و بطور عمدت مضرت‌دانه با مشارکت و غیر آن عمل می‌نمایند که پس از انجام عمل تولیدی یا تجاری هر دو طرف چه در منفعت و چه در ضرر همبند میشوند.

در این صورت است که قباضی ربح‌آور و ربح‌شناک رباخواری و بهره‌گشی بانکها، نصیر یافته و وقتی بازار گمانی بخود می‌گیرند و متشاه خبر و سرک می‌شوند، نرخهای جاری از میان می‌رود، سفته‌بازی و گشایش اعتبارات خطرناک که قبلاً منحصر به ورشکستگی‌ها و بحرانها میشد از دست نه‌الشیای بانکها حذف می‌شود.

پول دیگر مقوم نمیشود، قیمتها ثابت می‌ماند و در برورد بالا می‌رود تا طایفه‌ی مستمند و ضعیف جامعه از پای درآید.

چگونه نظام رباخواری است که بی‌روی وام‌قبل از عمل تولیدی مشخص و معلوم می‌شود و مؤسسات تولیدی از دست محصول خود را یا اضافه نمودن بهره‌ای که به بانک داده‌اند به بازار عرضه می‌کنند و مصرف‌کنندگان که هستند در همه آنها طایفه‌ی فقیر و محروم اجتناع هستند، باید این بهره را با خرید مصارف روزانه‌ی خود بپردازند و از مؤنه زندگی و احتیاجات و ضروریات زن و فرزند خود، کسر نمایند. و این نامحیح است و نه بشر دوستانه و نه قابل دوام. و شاید به این جهات است که رباخواری و بهره‌گشی چنانک باخدا محسوب شده است.

ببرد. از جمله اینکه سپرده‌دار بصورت سرمایه‌دار و بانک بصورت عامل در می‌آید، بانک مولف می‌شود سپرده‌ها را در بر نامه‌های مفید و ثمر بخش مستفی، کشاورزی، بازرگانی و بالاخره هر نوع راه مشروع سرمایه‌گذاری که سود مطلوب را می‌دهد، بکار اندازد. و سود حاصل از کوششها، میان بانای و سپرده‌دار به نسبت تعیینی که قرار داده شده تقسیم می‌شود (این شکل را در اصلاح فقه اسلامی عقد مضاربه گویند).

به این طرح میتوان اضافه کرد که ممکن است «مضاربه» سپرده‌داران و بانک بصورت مضاربه مطلق درآید یعنی سپرده‌داران قید نکنند که حتماً خود بانک در بکار انداختن سپرده‌ها در یک رشته صنعتی و یا بازرگانی و کشاورزی مباشرت کند. در این صورت بانک میتواند همین سپرده‌ها را بصورت نقد مضاربه‌ی دیگری در اختیار قرار دهد.

یعنی بانک، صاحب سرمایه شناخته شود و افراد عامل با او اینکه بانک در اختیار آن می‌گذارد به تولید یا بازرگانی محدود یا وسیع می‌پردازد و سود با زیان میان آنها و بانک به نسبت تعیین شده تقسیم می‌شود و سپس خود بانک، و صاحبان سپرده‌ها به نسبت همین سهم می‌برند.

در این جریان که اساس آن را مضاربه‌های دو مرحله‌ای تشکیل می‌دهد، پول موجود به بهترین صورت بگردش می‌افتد و وسیله سرمایه‌گذاران برای بزرگ‌برای طرحهای وسیع آماده میگردد.

ماشین‌های محاسباتی کارها را آسان

کرده است

ترددی نیست که نگهداری محاسبات لازم، برای افراد بر اساس مضاربه و تاریخهای مربوط، حساب‌های خود در بیان به نسبت‌های تعیین شده برای سپرده‌ها، همچنین تعیین حساب مضاربه‌های مرحله‌ی دوم، در اول کار، مشکلات فراوان دارد